

FACTSHEET WAADHOEKE

Waadhoeke combineert een relatief hoge levenstevredenheid met duidelijke maatschappelijke uitdagingen op het gebied van gezondheid, demografie, arbeidsmarkt en leefbaarheid. De meest recente brede-welvaartscan laat zien dat inwoners hun leven gemiddeld positief ervaren, maar dat ontwikkelingen als vergrijzing, ontgroening en zorgdruk onderliggende drukpunten vormen voor de toekomst. Gericht beleid op vitaliteit, preventie en leefomgevingskwaliteit is daarmee cruciaal voor toekomstbestendig gemeentelijk beleid.

GELUK

Deze factsheet is gebaseerd op gegevens en analyses uit publiek beschikbare monitors, statistieken en onderzoeksprogramma's van verschillende kennis- en onderzoeksinstituten. [Bekijk hier het overzicht van de gebruikte bronnen.](#)

Inwoners van Waadhoeke geven hun leven gemiddeld een hoog cijfer en behoren tot een groep tevreden inwoners binnen Fryslân en Nederland, met ongeveer **87%** die tevreden is over hun leven. Tegelijkertijd ervaren inwoners iets vaker eenzaamheid dan gemiddeld in Fryslân, waarbij ongeveer **44%** zich matig tot ernstig eenzaam voelt.

GEZONDHEID

Hoewel de ervaren gezondheid rond het Friese gemiddelde ligt, kent Waadhoeke duidelijke aandachtspunten:

- Meer inwoners hebben chronische aandoeningen en overgewicht dan gemiddeld in Fryslân en Nederland.
- Het aandeel inwoners dat voldoet aan beweegrichtlijnen blijft een aandachtspunt.
- Mentale druk op de beroepsbevolking neemt toe door vergrijzing, mantelzorgtaken en werkdruk.

Deze combinatie van factoren duidt op een gemengd gezondheidsbeeld waarbij positieve eigenbeleving hand in hand gaat met toenemende zorgvraag.

SOCIALE BASIS

- Net als andere Friese gemeenten heeft Waadhoeke te maken met demografische verschuivingen: het aandeel inwoners van 65 jaar en ouder is ongeveer **24%** en zal naar verwachting stijgen naar bijna **29%** rond **2040**, wat de druk op mantelzorg en zorgvoorzieningen verhoogt.
- De mienskip is sterk: inwoners doen vaker vrijwilligerswerk dan gemiddeld in Fryslân en Nederland en zijn iets tevredener over hun sociale leven.
- Wat betreft voorzieningen zijn de gemiddelde afstanden tot belangrijke voorzieningen (zoals huisarts, bushalte of treinstation, basisschool) groter dan landelijk gemiddeld, maar inwoners beoordelen de aanwezigheid van voorzieningen met een rapportcijfer van ongeveer **7,1**, gelijk aan het Fries gemiddelde.
- Het openbaar vervoer is goed aangesloten via bijvoorbeeld de spoorlijn Leeuwarden–Harlingen, maar de algemene afstand tot voorzieningen blijft kenmerkend voor landelijke, dunbevolkte gemeenten.

HEEFT DE JEUGD DE TOEKOMST?

Specifieke cijfers over middelengebruik en jeugdzorg zijn niet beschikbaar in de brede welvaartscan, maar regionale trends zijn richtinggevend:

- Jongvolwassenen ervaren meer mentale druk en stress en eenzaamheid, vergelijkbaar met provinciale trends waarbij een groot deel van de jongeren eenzaamheid rapporteert.
- Ontgroening is significant: het aantal kinderen **(0-14 jaar)** is de afgelopen jaren duidelijk gedaald, wat nu zichtbaar is in lagere instroom in het basisonderwijs en wat later op de arbeidsmarkt zal doorwerken.

TROTS

Waadhoeke kan trots zijn op de combinatie van hoge levenstevredenheid, sterke mienskip en een relatief positief veiligheidsgevoel, terwijl inwoners zich actief inzetten voor hun sociale omgeving. De waardering voor voorzieningen en sociale ondersteuning ligt op een vergelijkbaar niveau als in andere Friese gemeenten, waardoor een stevig fundament voor gezondheid en vitaliteit aanwezig blijft, ondanks de grotere afstanden en landelijke structuur.

INZET VITALITEIT EN BEWEGEN

Waarom juist in Waadhoeke inzetten op vitaliteit en bewegen?

- Het bevordert sociale contacten en vermindert isolatie en eenzaamheid. Het vergroot daarmee de kans op actieve deelname in het sociale leven.
- Sportdeelname correleert met hogere ervaren levenskwaliteit.
- Draagt bij aan zelfvertrouwen, eigenwaarde, veerkracht en een betere mentale gezondheid (stressreductie, betere slaap), wat vooral voor jongeren van groot belang is.
- Verenigingen vormen één van de belangrijkste dragers van gemeenschapsnetwerken, ze verbinden generaties en versterken sociale cohesie.
- Vrijwillige inzet in sport, cultuur, buurt of politiek stimuleert lokaal leiderschap en samenwerking.
- Verenigingen kunnen dienen als toegangspoort voor participatie in andere domeinen.
- Sport verhoogt de binding tussen burger en lokale overheid via sportstimuleringsbeleid. Positieve ervaringen met publieke sportvoorzieningen vergroten het vertrouwen in gemeente-initiatieven, wat bijdraagt aan het vertrouwen in instituties, wat leidt tot politieke participatie en democratische betrokkenheid.

Dit is een collectieve boodschap van organisaties die zich inzetten voor brede welvaart, gezondheid, leefbaarheid, cultuur, sport en verenigingsleven in Fryslân.

